

Anna Kudzia

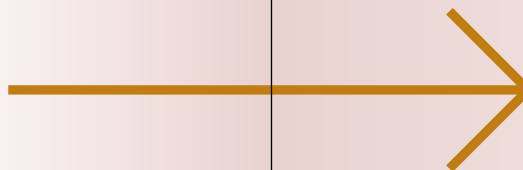
KIM JEST KONSERWATOR ZABYTKÓW?



„**K**im będę w przyszłości?”
– Nawet jeśli tego jeszcze
nie wiesz, z pewnością to
pytanie nie raz pojawiło się w Twojej
głowie. Jeremi też często się nad
tym zastanawia. Marzył o karierze
piłkarza, ale jego ostatnia przygoda
sprawiła, że zaczął rozmyślać
o czymś zupełnie innym.

Wszystko zaczęło się od zwykłego
spaceru po mieście...





Konserwa rybna, zamek i armata

„**K**onserwacja zabytku...” – Jeremi był pewien, że zna te słowa. Zwłaszcza „konserwacja” brzmiała znajomo. Oczami wyobraźni zobaczył makrelę w sosie pomidorowym w puszcze. A „zabytek”? Na to hasło stawał mu przed oczami zamek w Malborku, który odwiedził z rodzicami w czasie wakacji, i właściwie każdy inny zamek, ale bez dachu. Przy zamku obowiązkowo pojawiała się armata i mnóstwo starych **pamiątek**.

Jeremi doskonale wiedział, że pamiątki to coś bardzo cennego. W jego rodzinie dbano o pamiątki, wiele znaczyły szczególnie dla babci Halinki. Portret wąsatego pradziadka wisiał obok szafy w towarzystwie portretu pana Piłsudskiego na koniu. Przed wszystkimi możliwymi świętami babcia zawsze porządnie czyściła ten kącik. Z upływem lat z powodu tych babcinych zabiegów pradiadek ramię w ramię z Piłsudskim przeszli prawdziwą

przemianę. Wyraz twarzy pradiadka zupełnie zubożał. Po jego groźnym spojrzeniu zostało tylko wspomnienie. Nic dziwnego, tak się dzieje, gdy człowiek traci zmarszczki. Pan Piłsudski – owszem – znajdował się razem z koniem na polanie, ale spowijała go mgła, był coraz bardziej niewyraźny. Jeremi był pewien, że portrety w dziwny sposób się zmieniają – obydwa tracili swój pierwotny wygląd.

Uwierz na słowo!

Architekt – osoba, od działania której właściwie rozpoczyna się powstawanie budowli. Wie jak zaprojektować i wznieść budynek. Według jego opisów, planów i rysunków powstają budynki.

Deбата – poważna dyskusja, podczas której omawia się i analizuje różne problemy.

Gra miejska – gra podobna do podchodów, rozgrywająca się w mieście.

Konserwacja zabytków – zabezpieczenie i utrwalenie zabytku oraz dbanie o to, by dalej nie niszczał. Celem konserwacji jest ocalenie go dla przyszłych pokoleń.

Historyk sztuki – osoba, która zna się na sztuce, potrafi stwierdzić, czy dzieło sztuki jest autentyczne, czy nie jest to, na przykład, kopia jakiegoś słynnego, zabytkowego obrazu albo starej rzeźby. Zna się także na dokumentach, które dotyczą dzieł sztuki (tego, co stworzyli artyści, na przykład obrazów czy rzeźb).

Konserwator zabytków – potrafi zdziałać prawdziwe cuda, na przykład sprawić, że zniszczone zabytkowe budynki i historyczne pamiątki wyglądają jak nowe.

Muzealnik – pracuje w muzeum, dba o eksponaty (rzeczy, które możemy oglądać w muzeum).



Pamiątka – rzecz, która o czymś lub o kimś przypomina, na przykład o członku rodziny lub jakimś wydarzeniu. Pamiątką jest portret pradziadka Jeremiego wiszący na ścianie. Pamiątki rodzinne są bardzo ważne i należy o nie dbać, ale to nie oznacza, że zawsze są zabytkami.

Rekonstrukcja – odtworzenie czegoś, czego już nie ma, ponieważ uległo zniszczeniu. Żeby wykonać rekonstrukcję, potrzebne są umiejętności artystyczne i wiedza o tym, jak obiekt wyglądał wcześniej. Pomagają w tym stare fotografie, rysunki lub projekty. Jeśli – dajmy na to – rzeźbie brakuje jakiegoś elementu, konserwator wykona jego kopię. Zrobi to w taki sposób, że nie zauważysz różnicy. To się nazywa mistrzostwo!



Renowacja – odświeżenie lub odnowienie budynku albo przedmiotu, który jest wartościowy i zabytkowy. Jeśli Twoi rodzice wymienią obicie starego fotela albo pomalują lakierem stół, to śmiało możesz nazwać ich działanie renowacją.





Rzemieślnik – osoba, która sama wytwarza lub naprawia różne przedmioty.



Zabytek – przedmiot, który jest już stary i przez to bardzo wartościowy. Może nim być obraz, rzeźba, książka, naczynie, ale też budynek, na przykład kościół czy kamienica. Aby coś zostało uznane za zabytek, musi być wpisane do rejestru zabytków – specjalnej listy, na której są wymienione najcenniejsze zabytki. Te wpisane do rejestru zabytków są pod ochroną i należy o nie szczególnie dbać.



Retusz – polega na dobieraniu odpowiedniego koloru farby i zamalowywaniu małym pędzelkiem miejsc na obrazie, które są uszkodzone.

Rusztowanie – konstrukcja ze stalowych rur lub drewna, dzięki której konserwator zabytków może wejść na sam szczyt budynku i dotrzeć do każdego jego zakamarka. Po rusztowaniu może chodzić tylko wyspecjalizowany konserwator – na pewno powinna to być osoba, która nie ma lęku wysokości.

To nie plotka!

Która rekonstrukcja w Polsce jest **największa**? To Zamek Królewski znajdujący się w Warszawie. Zamek najpierw zbombardowali Niemcy i wtedy częściowo spłonął, później, podczas okupacji, został ograbiony i wysadzony w powietrze. To, co zostało, ostatecznie zniszczono podczas powstania warszawskiego. Wyobrażasz sobie, że całkiem zniknął z powierzchni ziemi? Dziś jednak stoi przy placu Zamkowym w stolicy. Przez trzynaście lat przy jego odbudowie pracowało wiele osób: **konserwatorów zabytków, architektów, muzealników, historyków sztuki i rzemieślników.**

A jak to się stało, że mógł na nowo powstać? Było to możliwe dzięki ludziom, którzy uratowali podczas wojny wiele fragmentów dekoracji zamkowych i zebrali zdjęcia, plany oraz dawne opisy potrzebne do rekonstrukcji tej wspaniałej budowli. Dzięki wiedzy i umiejętnościom konserwatorów, a także składkom pieniężnym, które przekazało wielu ludzi z Polski i zagranicy. Dobrze się stało! Przecież na zamku mieszkali królowie i urzędowali prezydenci – to miejsce ważne dla polskiej kultury.